

Raskrsce

by Emir Sa on Saturday, September 17, 2011 at 2:39am

Raskrsce je ime kafane u dolini vjecite magle, onom uskom procjepu izmedju stvarnosti i zelje gdje se u teljvi ispijenih kafa sutra sakrilo od juce. Prica se da je to kupleraj, kuca gdje je gost uvijek jebena stranka a da i ne zna, jer je malo onih koji znaju gdje su, kad vec udju u dolinu, otvore vrata kafane i sretnu prozirno lice svoje vlastite buducnosti. Takve duse obuzme onda neki cudan osjecaj prepustenosti, kao ravnodusnost kupljena na kredit.

Tako je osjecao junak balade kad je prvi put poljubio zenu svog kuma, u mraku ravnice sto se zgusnuo iza kuruzane. Prepoznao je, tog momenta, sustinu prevare ispisane pozlacenim nalivperom i nevidljivom tintom na vlastitom dlanu i shvatio, ravnodusan, da vise nista nece biti isto, od tad pa sve do one zore kad ce ga, ludog od zabranjene ljubavi, pogoditi grom. Tako je osjecala, ali nikom nije rekla, i sevdalinka kad je u svilenim dimijama i sarenoj aladzi prosetala preko mosta na dvije vode i usla u nakiceni bazar kao u dolinu, maglovitu od pritajene strasti. Dva uzdaha kasnije, prvi zbog iskrene ljubavi a drugi zbog lirskog munafetluka mladog bazardzana, kad je znojavih dlanova vec krocila u polumracnu magazu, shvatila je da ce se te osjencane, duboke slike sjecati samo dok je ziva ali da ce osjecaj podarene nevinosti nadzivjeti i nju i njega, i most nad zelenom rijekom.

Malo je pak takvih dusa koje nadarene intuicijom, vidovitoscju ili magijom osjete sebe kad se nadju na tom raskrsce, u tom momentu koji oivici putanju vlastite buducnosti i oboji je u zore i sumrake.

Mnogo je vise onih koji misle da su samo sanjali dolinu i kafanu, onih koji su zurno nastavili duz krivudava puta, ne osvrucuci se cak ni kad ih zasvrbi dlan, sve do onog dana kad sagledaju putesevstvje svoje u retrospektivi i iznenadjeno, ponekad u soku, prepoznaju kljucne momente svog zivota. Muce ih onda nemoguca pitanja, misli osudjene na tisinu; goni ih zelja osudjena na vjecnost, zelja da vrate vrijeme; bude ih u ponoc sve progutane rijeci, davno propustene sanse i bahato zaboravljena obećanja; gusi ih gorke okus kajanja i slika sjecanja na kafanu u dolini, po prvi put tako jednostavna, tako jasna, bistra kao oko novorodjenceta.

Tako je posljednji gradski sahadzija, jednog naoko obicnog ponedjeljka u samoci, osjetio da mu lijeva ruka trne i uvidio da sve bivse zene i frekventni razvodi braka nisu bili novi pocetci i prekretnice nego da je

trasa utemeljena jos onog dalekog septembarskog jutra kad je zaboravio naviti sat, prespavao ispit i pao godinu pa ga pokojni otac, u bijesu poraza, naprecas vratio kuci i zakljucao u radionicu, da uci zanat. Drugi su iz kafane kasnili na voz i sjedali nasumice u vagone neke nepoznate, tudje destinacije, kao onomad lijepa paljanka kad je cesljajuci svoje sijede vlasi osjetila da joj se tjeme najezilo i da je kocka pala onog dana kad nije ostavila covjeka kojeg nikad nije ni voljela a ne onog dana, kao sto je vjerovala, kad se za njeg udala. Neko se opet ujeo za jezic kad nije trebalo, neko pogresno tumacio iskru strasti u toplim ocima kao plamen osvete a neko se zanio porazenom pjesmom i zaspao u polju makova u cvatu ili cisto iz inata isao protiv svijeta i dunjaluka, glavom kroz zid pa se pokajao. A jebenom se kasno kajati.

Kad se tako nadju u trenutku ironicne istine, kao u svom vlastitom muzeju, ljudi reaguju svako na svoj nacin: musku se uglavnom otme uzdah, zensku se potkrade suza niz obraz, razbije se casa od zid, sakrije se lice u dlanove ili se lupi snazno rukom po celu. Okus u ustima je, medjutim, svakom isti: okus gorcine, gori od kafe bez secera, od loze na sabahu. Kao kad muha uleti u usta. Ista je i verbalna manifestacija tog osjecaja, sazeta u gramaticki sumnjivoj ali valjda zato tako specificnoj formulaciji: "Kud nisam...?"

... poslusao oca, radio manje, ljubio vise, odselio, razvela se, zavrсила fakultet, ostala kuci, udarila sakom u sto i opsovala; kud nisam hvatao sevapa, dao otkaz, prodala firmu, rekla istinu bas tad, sad je ionako kasno? Kud nisam imao muda pa nazvao, progutao ponos, spalio pismo, sacekala malo, strpila se ili razmislila dva put; kud nisam iskoristio priliku, jebo me otac blesavi, zurio polako, pitao, slusao, osjetio, osjetila, eto pred nosom ti bilo, hajvanu!

Pitamo se tako, u samoci, kao da je proslost slomljena grana pa se da nakalemiti, kao da je nesto do nas.

Ako jeste, koliko je?